

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 305

ÚNOR 2022

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Únor jakožto kratší měsíc poznamenaný navíc jarními prázdninami nebyl zdánlivě tak nabitý, co se kmenového života týče. Ovšem zdání někdy klame! Šavanský životaběh, to nejsou jen rodové schůzky a víkendové kmenovky.

Po dvou měsících se na zábřežském Chillicothe sešly ke společnému zasedání Kmenová rada a Rada orlích per. Jakožto nový oficiální owachira rodu Sov byla poprvé přizvaná i Sg. Čivava a svým aktivním přístupem ukázala, že zde nehodlá působit v roli nezúčastněného statisty, jako tomu u některých rádců občas v minulosti bývalo. Hned první z mnoha bodů, které bylo třeba projednat, se tak týkal jejího návrhu zviditelnit náš kmen na instagramu a tuto myšlenku Kmenová rada rozhodně podpořila. Náčelnice zase ostatním sdělila, jak pokročily práce s úpravou komínů, abychom získali řádnou revizi a vyhnuli se jednak riziku požáru a jednak splnili povinný požadavek z hlediska pojištění. Jasno máme také s už oznámeným překročováním, členové oddílu se v příštích dnech dozví detaily a bude odeslána objednávka požadovaných velikostí, šátků a nášivek. Blíží se nám také březnový termín nováčkovské zkoušky a je třeba připomenout těm, kteří se s ní budou snažit úspěšně vypořádat, že jim zbývá poslední měsíc na zvládnutí potřebných znalostí. Nepodceňte tuto výzvu, čas běží 😊

Další body se týkaly celovíkendové akce spojené se sněmem a samozřejmě je třeba začít včas řešit i další letní tábor. Termíny obou těchto akcí jste si mohli nastudovat v kalendáriu uveřejněném v prosincové Kůře, neznámé dosud bylo místo konání sněmu. Stále se lepšící pandemická situace nám konečně umožní uskutečnit dlouho plánovaný a několikrát nuceně odložený výjezd za Mohawky. Vyrážíme tedy za nimi blíže poznat CHKO Český kras a naším útočištěm se stane jedna z mohawských základen Kubrychtova bouda poblíž vesničky Srbsko. S příbramskými kamarády se jako už tradičně setkáme samozřejmě i na společném táboře, k němu vám však zatím nic bližšího prozrazovat nebudeme, těšit se ovšem můžete už teď 😊

Další pozitivní zprávou je závan čerstvého vzduchu v naší redakci. Do Kůry přispěl už v prosinci reportem ze své samostatné výpravy do Litovelského Pomoraví, tentokrát si dal za úkol pobavit čtenáře svou hrstkou vtipů. Milovníci opravdového černého humoru jistě zajásají 😊

Sa. TAWASUTA

VÝPRAVA NA NOVÝ HRAD

12. ÚNORA 2022

Sraz byl ve třičtvrtě na devět na nádraží v Zábřeze. Vlak měl 5 minut zpoždění, tak jsme místo v 9:06 odjžděli asi deset minut po deváté.

Vlakem jsme dojeli do Raškova. Tam jsme si zahráli „Čínskou honičku“, což je verze honičky, kdy jeden honí a ten, koho chytil, tak honil s ním, přitom si držel místo, na kterém se ho honící dotknul.

Pak jsme se vydali na cestu, do kopce... Cestou nahoru k hradu jsme hráli ještě další dvě hry. První byla kombinace schovy s honičkou, druhá byla slepá honěná. Roz-

dělili jsme se na dvojice, jeden měl zavázané oči a druhý ho navigoval, aby se co nejvíc vzdálil od toho, co chytil. Asi o půl dvanácté jsme došli na hrad. Zezačátku to vypadalo jako jedna věž, kolem které byly zdi, ale jakmile jsme vyšli na kopeček, tak jsme měli rozhled úplně na celou zříceninu. Celý ten areál byl fakt velký. Tam jsme se najedli a zahráli si ještě další dvě hry. Takže první hra se jmenovala „Dostaň královnu na hrad“. Rozdělili jsme se na půlku, jedna skupina si nasbírala šišky, ti byli útočníci, a druhá skupina, ochránci, si šla domluvit taktiku. Úkolem útočníků bylo co nejvícekrát strefit královnu při jejím přesunu na hrad. Ochránci se snažili královnu chránit před střelbou. Další hra byla o srážení pěšců.

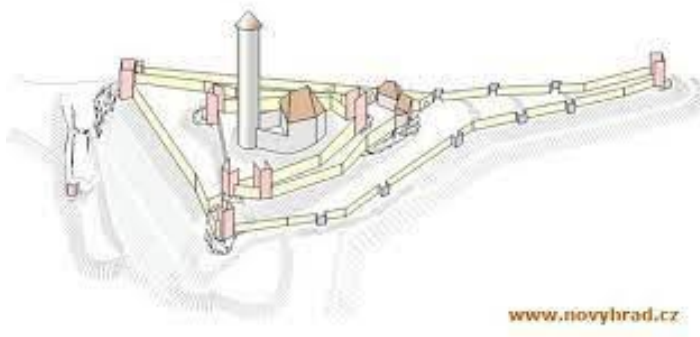
Skupiny zůstaly stejné. Pěšci se postavili k protější zdi, zády k nám. Střelci se snažili třemi šiškami strefit co nejvíc pěšáků k zemi.

Potom jsme se už vydali na cestu zpět, bylo asi půl druhé. Pod hradem jsme se zase zastavili a zahráli si stejnou hru jako na výpravě na Bukovku, a to „Na buldoka“. Ušli jsme asi 2 km a udělali si další zastávku, kde jsme hráli „Molekuly“. Asi o 300 metrů dál byl plácek se složeným dřevem a zapáleným ohněm, který byl bez dozoru, tak jsme kolem ohně, jelikož tam nebyly ani kameny, dali kusy ledu, aby něco nechytilo. Na tom stejném plácku jsme si zahráli poslední hru výpravy. Hráli jsme piškvorky, místo kamenů jsme teda měli šátky, vyhrál tým s puntíkatými.

Dál už jsme šli v kuse, až na nádraží do Haňušovic, kam jsme dorazili asi ve třičtvrtě na čtyři, vlak nám jel v celou. V Zábřeze jsme byli po půl páté a tam jsme si venku rozdali diplomky za bodování v lednu a rozloučili se kmenovou lelawatikou.

Sg. Čivava

POVĚST O NOVÉM HRADU

V únoru jsme se v rámci kmenové výpravy podívali na zříceninu Nový hrad. Nahlédněme nyní do pověsti, která se o něm vypráví.

Je to už hodně dávno, co sídlila na Novém hradě krásná a mladinká Ofka, úplný sirotek. Oba rodiče jí zemřeli, když jí bylo sotva šestnáct let. Protože však byla pyšná, zlá na služebnictvo a nedobře nakládala s poddanými, nikdo ji nelitoval. Poněvadž byla velmi zámožná, nebylo divu, že se brzy ucházelo o její ruku přemnoho jiných z urozených rodů, ale všechno jejich úsilí získat ruku sličné panny bylo marné. Ofka jako by srdce neměla. Odbývala nápadníky s uště-pačným posměchem, až se zdálo, že chce zůstat svobodná. Ale láska si nedá poroučet a jed-ného dne zaklepala i na kamenné srdce novo-hradské panny.

Jednoho dne přijala do svých služeb panoše Petra, mládence nejen krásného, ale ušlechtilého a mužného zároveň. Sotva ho hrdá vybíravá Ofka spatřila, zahořela k němu prudkou láskou. Od té chvíle byla jako vyměněná. Dávala své city Petrovi všemožně najevo, dělala mu pomyšlení, ale panoš jako by neviděl a neslyšel. Svou službu konal poctivě a rytířsky, to však bylo vše. Nemohl ani jinak, neboť srdce jeho již náleželo Bětušce - Ofčině komorné. To byl také důvod, proč vstoupil do služby na hradě. Paní hradu však prozatím nic netušila a dále vyznamenávala panoše svou přízní, chválila jej za vzornou a věrnou službu a dávala ho za vzor ostatním.

Až jednou při rozmluvě ho vybídla, aby vyslovil jakékoliv přání, neboť se domnívala, že panoš pochopí, odloží svoji nesmělost a vyzná jí konečně lásku. A tu se Petr odhodlal, přiznal se ke své dlouho tajené lásce a žádal hradní paní o svolení sňatku s její komornou. Leč chyba! Ofčina hrdost byla uražena a její vášnivá láska se změnila v krutou nenávist. Tatam byla její laskavost a nesčetné projevy přízně, tytam byly krásné chvíle a sny o společném životě s Petrem. Vše se rázem změnilo v nenávist a ukrutnou pomstychtivost.

Téměř smyslů zbavená při pomyšlení, že navždy ztratí vyvoleného svého srdce, přepadla ji hrozná myšlenka, jejíž provedení bylo dokonáno v několika málo následujících dnech. Tajně podstrčila do Petrova pokoje své klenoty a pak nařídila hledat zloděje. Snadné bylo hledání a usvědčení panoše z krádeže, snadný byl okamžitý trest, jež uvrhnul Petra do temného vězení. Ofka však stále doufala, že se zřekne komorné Bětušky a že tak získá jeho náklonnost. Po tři dny navštěvovala Petra ve

vězení, aby se jej tázala na jeho rozhodnutí. Marné však byly prosby, marné byly hrozby, marné bylo všechno její las-kavé a mírné přemlouvání. Petr se nechtěl Bětušky vzdát. A tak jí Ofka, zaslepena zhoubnou vášní, namíchala do jídla jedu a otráвила ji. Když to Petrovi sama oznámila, ten zlomen smutkem a beznadějí proklel Ofku za úkladnou smrt. Marné již bylo její vyhrožování mukami i katem, Petr se schoulil do studeného kouta temnice a propadl ve svůj žal. Ofka poručila zamknout dveře na železný klíč a zakázala komukoliv s Petrem promlouvat. A tak uběhlo několik dní, snad tři, snad i více, než se Ofka chtěla přesvědčit, jestli útrapy, temno a chlad zlomily Petrovu věrnost. Jaké však bylo překvapení, když zjistila, že někde vytrousila klíče a že zámek nelze otevřít. Hledali všude po dlouhý čas, ale klíče nemohli nalézt. A když se nakonec podařilo hradnímu kováři s velikou námahou zámek přemoci a dveře otevřít, našli již Petra hladem a útrapami mrtvého.

Pohled na jeho mrtvé tělo a mukami znetvořenou tvář jen dokonaly šílenství hradní paní. Ve dne v noci bloudila hradem a volala milovaného Petra, než ji jednoho rána našli na nádvoří mrtvou, v ruku křečovitě svírala ztracený klíč.

Ale ani po smrti nenašla pokoje, neboť ji pronásledovala kletba zabitých milenců. Proto prý bloudí hradem a čeká na svoje vysvobození. Dlouho však musí čekat, tak dlouho, než vyrostou borovice na nejvyšší hradní zdi v mohutný kmen a z jejího dřeva se vyrobí kolébka. Jen chlapec, sedmý potomek z rodu panošova, který v ní bude kolébán, bude mít tu moc a sílu, aby ji vysvobodil. Až doroste, musí si uříznout rohatinu z ročního lískového výhonu a čekat s ní o půlnoci u hradní brány. Až se objeví panna, držící v ruce do červena rozpálený klíč, jinou jej musí zachytit připravenou rohatinou.

Plynula léta....

Večerní ticho se rozhostilo nad Novým hradem, vítr utichl, měsíc se vynořil z oblak, a hle – vysoko nahoře ze zřícenin zalitých stříbrným měsíčním svítem vychází bílá postava. To bloudí prokletá panna z Nového hradu, bloudí po hradu i stříbrem měsíčních paprsků zalitých lukách kolem řeky Moravy – a čeká, čeká až přijde hodina jejího vysvobození....

Až jednou, bylo prý to ke konci třicetileté války, mladý bednář Petr z blízké vesnice zašel v opuštěná místa Nového hradu, aby si tu nařezal březového proutí. Byl tak zabrán do své práce, že ani nezpozoroval, že se značně připozdívá a slunce se již sklání k západu. V údolí se započalo stmívat, jen vrcholky stromů a hroty cimbuří rozmetaného hradu byly dosud ozlacený slunečními paprsky.

Petr si tiše prozpěvoval, uřezal ještě několik prutů a skládal je k ostatním, když tu náhle uslyšel vedle sebe hluboký vzdech. Vzhlédl a ke svému úžasu viděl vedle sebe stát bílou postavu, zahalenou v jemné mlhavé závoje. Velmi se ulekl, ale přeci zůstal stát jako přimrazený a udiveně hleděl na tajemný zjev. Postava odhalila závoj a Petr uviděl krásnou dívčí tvář plnou smutku a zoufalého bolu. Dívka promluvila k němu tichým, ale líbezným hlasem znějícím jako nejkrásnější hudba: „Vítám tě, Petře, a doufám, že mi pomůžeš“. Petr se podivil, že zná jeho jméno; vždyť ji jakživ neviděl. Dívka však jako by nedbala jeho údivu a pokračovala: „Vím, že jsi překvapen mým zjevem, vím však též, že jsi přišel, abys mne vysvobodil. Čekám již dlouhá, dlouhá léta na tvůj příchod. Jsi sedmý z rodu onoho, jehož život jsem zmařila. Ach, já velká bídnic – spáchala jsem množství křivd, za něž již sta let pykám. Slyš, co ti chci vypravovat!“ Bílý zjev hluboce povzdychl a začal mladému bednáři líčit svůj celý život. Když bílá postava skončila svou zpověď a odmlčela se, Petr se osmělil a otázal se, jak by jí mohl pomoci. Dojat a pln útrpnosti hleděl na krásný a spanilý zjev hradní paní.

„Je k tomu zapotřebí neohroženosti a statečnosti“, pravila, „vytrváš-li však v těžké zkoušce, budu vysvobozena. Nuže, hledej lískový proutek s vidlicí. Až bude měsíc v úplňku, přijď sem o půlnoci. Přiletím sem v podobě ohnivě obludy za strašné bouře. Neboj se však! Neublížím ti, nic se ti nestane! Netvor bude držet

ve své tlamě žhavé klíče. Ty musíš vzít na vidlici rohatiny – jsou to klíče k onomu strašnému žaláři, v němž zahynul ubohý panoš mou vinou. Učiň, oč tě prosím, na nic se neohlížej, ať se děje cokoli! Až budou klíče ve tvých rukou, dovíš se, co máš učinit dále. Jen tě pro Boha prosím, pro vše, co je ti svaté a milé, splň mou vroucí prosbu! Slibuješ?”

Petr slíbil. Bílá paní se naň líbezně usmála, její smutné oči se na okamžik radostně rozzářily a pomalu od něj odcházela. Vznese se nad řekou a vystoupala do výše ke zříceninám, kde se rozplynula v tmavém zdivu jako pára. Petr jen s úžasem za ní pohlížel.

Paměťliv svého slibu, hledal potřebný lískový proutek a také jej šťastně našel. Když pak byl měsíc v úplňku, odebral se na ono místo, kde se prvně setkal s bílou paní. Usedl do trávy na břehu řeky a čekal. Měsíc jasně svítil, na nebi nebylo ani obláčku, takže Petr viděl jasně celé okolí. Pozoroval, jak se stíny v lese měnily – bylo ticho – ani větřík se nepohnul, jen řeka šuměla. Její šumění by bylo málem Petra ukloubevalo v sen. Tu najednou se kolem setmělo, že nebylo vidět ani na krok. Ozvalo se strašné zahřmění, voda v řece syčela a kypěla, zpěněné vlny stříkaly vysoko až ke hradu a z vln se vynořil v rudé záři strašný netvor se žhavými klíči v tlamě. Obluda se blížila k Petrovi s příšerným vytím.

Tu ustrašený Petr ztratil odvahu, zapomněl na varovná slova bílé paní, aby se nebál a vytrval, a dal se na zbabělý útěk. V témže okamžiku však zmizel netvor a na jeho místě stála zoufale plačící bílá paní. Její postava se však před ním zvolna rozplývala a její žalostný pláč odumíral a jako by přecházel ozvěnou v tiché, táhlé vzdechy. Marně po ní Petr vztahoval ruce, marně volal. Žalostí bez sebe se již chtěl vrhnout do řeky, když ho zarazil náhlý strašný hukot. V pronikavé zvuky lesních rohů se mísil psí štěkot a na pokraji lesa se objevil zástup strašlivých lovců, v jejichž čele seděl na černém koni obrovský černě oděný lovec.

Znovu se dal Petr na útěk. Běžel domů sotva dechu popadaje a ani se neohlédl. Doma jej uložili do postele, a tak ležel po mnoho neděl v horečkách pronásledo-

ván strašnými vidinami. Když se konečně zotavil a povstal z lože. Lidé jej vůbec nemohli poznat. Vlasy mu zbělely, smích zmizel navždy z jeho jindy tak veselé tváře. Stal se zamyšleným a málomluvným. Pozdě litoval své zbabělosti, chodil neustále pod pustý hrad a opět toužil spatřit bílou paní. Marně však sedával v kamenných rozvalinách, tak dlouho se soužil stálými výčitkami, až jej jednoho dne našli pod hradem mrtvého.

Snad jeho smrtí došla bílá paní svého vykoupení, protože od té doby ji nikdo z lidí již na hradě nespatriil...

Zdroj: <https://novyhrad.cz/povest/>

Sa WATOKNAPA

SYSTÉM TURISTICKÉHO ZNAČENÍ

ZNAČENÍ S BOHATOU HISTORIÍ

Značení tras má u nás relativně dlouhou historii. Kolem roku 1860 začal německý turistický spolek vyznačovat první trasy v Beskydech. Dnes akce organizuje Klub českých turistů, jenž vznikl roku 1888. Jedná se o práci dobrovolnickou a tudíž bezplatnou.

Pokud chodíte českou, ale třeba i rumunskou krajinou (ano, i v Rumunsku vymezili čeští značkaři turistické trasy), nemohli jste si nevšimnout barevných pruhů zvýrazněných po okrajích zářivě bílou barvou. Turistické značky usnadňují navigaci během výletů, zároveň však jejich barva poskytuje základní informaci o náročnosti dané trasy.

Rozlišujeme 3 druhy turistického značení:

1. pěší značení
2. lyžařské značení
3. cykloznačení.

V tomto čísle BK si povíme o prvních dvou, protože mají nejvíc společného.

PĚŠÍ ZNAČENÍ

Pěší trasy jsou značeny pásovými značkami, které se skládají ze tří vodorovných pásů. Prostřední pás, který určuje barvu značené trasy, je červený, modrý, zelený nebo žlutý. Oba krajní pásy jsou bílé a mají za úkol značku ještě více zviditelnit. Pásová značka tedy tvoří čtverec o rozměrech 10x10 cm.

V ostrých lomech cesty nebo při jejím odbočení na jinou komunikaci je pásová značka doplněna na šípku. Na společném úseku několika značených tras se používá vícebarevná značka, pro místní trasy je někdy použito místní značky. Na koncích značených tras najdete koncovou značku a různé krátké významové odbočky jsou značeny speciálními značkami odbočka k vrcholu nebo vyhlídce,

Pásová značka

Šípka

Vícebarevná značka

ke zřícenině hradu, ke studánce a k jinému zajímavému objektu. Tzv. naučné stezky se značí pásovými i místními značkami nebo speciálními značkami naučné stezky.

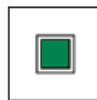
Odbočka k vrcholu či vyhlídce

Odbočka ke zřícenině hradu
či jiného objektu

Odbočka ke studánce
nebo prameni

Koncová značka

Odbočka k jinému
zajímavému objektu

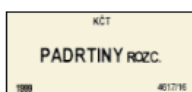
Ve městech, vesnicích, na křižovatkách s jinou značenou trasou a na dalších turisticky významných místech je malované značení doplněno tabulkami a směrovkami. Z tabulky se dozvíte název místa, popř. jeho nadmořskou výšku, směrovky informují o kilometrových vzdálenostech k dalším cílům na trase.

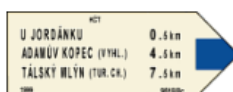
Značení naučné stezky

Místní značka

Turistická tabulka

Turistická směrovka

LYŽAŘSKÉ ZNAČENÍ

Značení lyžařských tras se v podstatě neliší od značení tras pěších, používá se stejných druhů značek, stejné tabulky i směrovky, zachovávají se i jejich rozměry. Odlišná je pouze barva krajních pásů značek, která je oranžová. Vnitřní pás pak

může být červený, modrý, zelený nebo bílý. Lyžařské směrovky mají podkladovou barvu také oranžovou.

Červená

Červená barva je vždycky výrazná, upozorňující na nějaké riziko. Typické je to u dopravních značek. Ty turistické červenou barvou upozorňují jak na délku trasy (kterou si ovšem každý může přizpůsobit vlastním potřebám), tak na náročnost, tedy terén a převýšení. Červeně jsou značeny dálkové nebo

hřebenové trasy, přičemž ty dálkové mohou být o délce až několika tisíc kilometrů.

Dálkové trasy jsou v zásadě tři, jde o trasy známé jako E3, E6, a E10. E3 začíná v Santiagu de Compostela a do Česka vstupuje přechodem Schirnding–Pomezí. Následně prochází Krušnými horami do Jizerek, Lužických hor a ke Krkonošům. Odtud se přesouvá do Polska, odkud se posléze vrací zpět v masivu Kralického Sněžníku a pokračuje na Slovensko. Tato dlouhá trasa končí na Kap Emine na březích Černého moře v Bulharsku.

Trasa E10 podle Klubu českých turistů začíná na Kap Arkona na Rujáně a skrz Německo pokračuje k Varnsdorfu, projde Českým středohořím a přes Prahu a Brdy pokračuje do jižních Čech, kde Česko opustí na hraničním přechodu ve Studánkách. Ovšem aktuální elektronické mapové podklady značku na Studánkách nenacházejí. Trasa E6 vede přes naše území jen v části jižních Čech mezi hraničními přechody Pomezí a Alžbětín.

Trasa z německého Eisenachu jdoucí přes Česko a Slovensko do maďarské Budapešti měří 938 km a značená Svatojakubská cesta z Prahy do španělského Santiaga de Compostela má podle značky v pražské Zbraslavi 3 030 km. Ovšem v tomto případě se zdaleka nejde jen po červené. Navíc je potřeba poznamenat, že skrz Česko vede hned několik větví trasy, jejíž cíl je v Santiagu de Compostela. První z nich byla Brno – Mikulov, která se napojovala na rakouskou cestu.

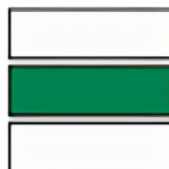
Modrá

I když se výše píše, že červené trasy jsou nejnáročnější, vždycky je dobré podívat se do mapy na sled vrstevnic. Můžete tak například zjistit, že poměrně příkrá trasa ze Špindlerova Mlýna směrem na Sněžku vede po modré a teprve poslední, relativně krátký úsek je značen červeně. Modře značené jsou obecně významnější trasy.

Zelená

Pokud chcete lépe poznat konkrétní oblast, vyplatí se držet se zelené, neboť to jsou místní trasy. Většinou nejsou ani příliš dlouhé, ani příliš náročné. Ovšem pokud vedou horami, je potřeba být obezřetný.

Žlutá

Žlutě značené jsou krátké trasy, spojky nebo zkratky, ale i ty jsou terénem vedené tak, aby se, pokud možno vyhýbaly frekventovaným silnicím a nabídly poutníkovi zajímavé objekty či výhledy. I zde je ovšem potřeba být ve střehu. Kubátova cesta z Velké Úpy na Sněžku, tedy na vrchol Česka, je kupříkladu žlutá.

Spoléhat se jen na barvy je ošidné. Obzvlášť v době, kdy se dost kácí kvůli kůrovci, a ne všechny značky se stihnou hned umístit jinam.

Proto je dobré mít s sebou i mapu, ať už v některé z aplikací, nebo papírovou klasiku. Výhoda papírové mapy je, že v ní nikdy nedojdou baterky, nevýhoda, že se nedá zvětšit a je potřeba se alespoň trochu orientovat.

Snad jsem tímto příspěvkem obohatila vaše vědomosti v dnešní moderní době, takže nebudete muset vždy spoléhat pouze na navigaci v mobilu. Přeji všem spoustu krásných kilometrů na procházkách, výpravách či výletech po naší krásné zemi.

Příště budeme pokračovat značením cyklotras...

Zdroje:

1/ www.kct.cz

2/ zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/turisticke-znacky-barvy-vyznam

Sa. WATOKNAPA

OBŘADY A POSVÁTNOSTI

OHNIVCŮ MIDEWIWINU

Rád bych pohovořil o obřadech Midé a ohnivectví všeobecně. Často méně zkušení ohnivci či wagamedi mají problém s vedením obřadů, které důvěrně neznají. Chyba je zde samozřejmě u jejich kmenového šamana, že jim obřad a tradice nedokázal správně vysvětlit. Mnohdy nejde o pouhou nezkušenost či trému, ale o zásadní nepochopení základních pojmů.

Všeobecně je z řad šamanů velká nedůvěra k tomu, aby někdo z těch nezkušených vedl důležitější obřad, aby z toho nebyla ostuda, to však podle mého názoru není správný přístup. Je nutné se svoje zkušenosti a vědomosti snažit předávat a naše nástupce postupně učit.

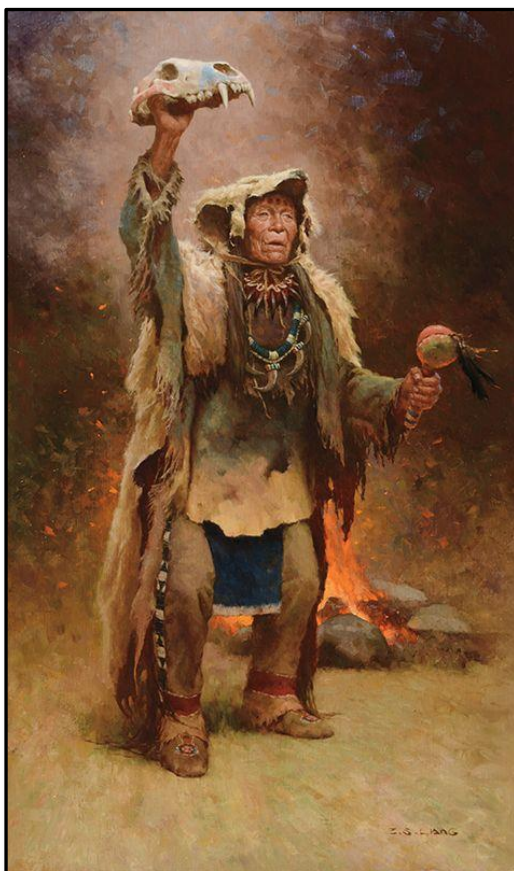
Je několik zásad, které mi vždy pomáhaly s udržením určité úrovně obřadů. Ty jsem se vždy snažil vštěpovat všem na ohniveckých kurzech.

- Uvědomuj si cenu svoji i ostatních kolem Tebe
- Není ostuda přiznat chybu
- Uměj naslouchat druhým
- Snaž se dotáhnout věci do konce
- Není možné k dobrému cíli používat špatných prostředků
- Raduj se i z maličkostí
- Nad nikoho se nepovyšuj a před nikým se neponižuj
- Snaž se vždy odpovědět podle pravdy
- Stoprocentní úspěch je nesmysl

Každý obřad je pouze tak dobrý, jak kvalitní přípravu mu věnujete. Příprava je podobná kvalitní divadelní hře, kde šaman je vždy v roli režiséra, ale i ti nejméně zkušení mohou být hlavními postavami s největším úspěchem. Velmi důležité však zde je potlačit své vlastní ego ve prospěch ostatních účastníků. Nezapomínejme na pravidlo řetězu: je pouze tak kvalitní, jak je silný jeho nejslabší článek!

S modrou oblohou

šaman TUWANAKHA

INDIÁNSKÁ HISTORIE

Sacagawea – indiánská účastnice průzkumné expedice

Socha Sacagawey v Bismarcku v Severní Dakotě u budovy národního kapitolu

(jde o fantazii sochaře Leonarda Crunella, její skutečná podoba je samozřejmě neznámá)

věřil Mariwerthera Lewise a Williama Clarka.

Sacagawea se narodila kolem roku 1788 jako dcera indiánského náčelníka kmene Šošonů ve Skalistých horách. Když jí bylo asi jedenáct let, přepadli jejich osadu indiáni kmene Hidatsa, ukradli většinu koní a Sacagaweu unesli. Ocitla se daleko na severu, odkud se nikdy nedokázala vrátit. Její rodina si netroufla ji zachránit. V patnácti letech byla prodána francouzsko-kanadskému obchodníkovi Toussaintovi Charbonneauovi a stala se jeho ženou.

Spojené státy americké se v té době teprve rodily a třetí americký prezident Thomas Jefferson usiloval o jejich rozšíření. To se mu také povedlo koupí Louisiany od Francouzů, toto území ve skutečnosti nepatřilo Francouzům ani Americe, patřilo domorodým indiánům. Jefferson jejich práva ctil a rozhodl se pro poklidný vědecký výzkum území. Vedením výzkumu po-

Lewis a Clark se na cestu vydali v květnu 1804. Když se dostali na území Hidatsů, hledali tlumočníka, který by jim pomohl s nákupem koní od indiánů. A vybrali si Sacagaweu. A tak se vydali. Ve prospěch Sacagawey mluvilo to, že měla malé miminko, což dávalo jiným kmenům znamení míru. Sacagawea vedla výpravu po horských stezkách, které si pamatovala z dětství. Mnoho kmenů, které potkali, do té doby nevidělo bílou tvář. Sacagawea jim však ukázala, že se jich nemusí bát. Když se výprava plavila po řece a jeden člun se začal potápět, Sacagawea duchapřítomně zachránila důležité dokumenty. Na Lewise a Clarka tím udělala velký dojem. Na jejich cestě poznala v jednom z náčelníků svého bratra. Oba měli se shledání velkou radost. Ale Sacagawea v osadě s bratrem nezůstala.

Lewis, Clark a Sacagawea u Three Forks – další fiktivní ztvárnění na nástěnné malbě ve Sněmovně reprezentantů v Montaně

mu synovi se dostalo dobrého vzdělání, dostal se i do Evropy a stal se průvodcem divočinou.

Tohle byl příběh jedné mladé indiánské dívky.

Boj. Oheň

Pokračovala s expedicí až k Tichému oceánu. Při rozhodování, kde vybudovat zimoviště, se hlasování zúčastnila Sacagawea i Clarkův otrok. Bylo to poprvé v historii Spojených států, kdy hlasovala žena a afroameričan. Přestože s ní muži v expedici zacházeli jako se sobě rovnou, nedostala za své průvodcovské služby zapláceno. Její manžel získal 320 akrů (1,3km²) půdy a 500 dolarů. Pro Sacagaweu jistě nebylo snadné vrátit se z rovnoprávného a svobodného prostředí expedice do běžného života, v němž musely indiánské ženy čelit mnoha příkořím. O šest let později porodila dceru Loisetu, ale krátce na to podlehla horečce. Dožila se pouhých dvaceti pěti let. Jejich děti se ujal Clark. Její-

ŠATAZPRAS VYČENICHAL....

Pocta Františku Venclovskému?

Blíží se dubnové výročí nedožitých 90 let známého českého přemožitele lamanšského průlivu nedává spát mnoha jeho obdivovatelům a ne jeden z nich usilovně přemýšlí, jak by velkého českého sportovce a otužilce uctil a dal vzpomenout jeho heroickému boji ve vlnách chladných vod oddělujících britské ostrovy

od evropské pevniny. Ač to bude nezasvěceným znít téměř neuvěřitelně, agenti Šavanské Tajné tajné ZPRAvodajské Služby vypátrali, že jednoho z Venclovského následníků máme i v šavanských kruzích! Nejmenovaný člen nejmenovaného rodu, který chce prozatím zůstat v utajení a úzkostlivě skrývá svoji tvář, využívá každé příležitosti, aby své tělo zocelil a dosáhl stejné mety jako jeho vzor. Nejenže s gustem odhazuje své svrsky i při teplotách atakujících holomrazy, ale taktéž popíjí zásadně ice tea nebo ice coffee, cucá ledové kaštiny, opakovaně navštěvuje představení Ledové království a Doba ledová a plave nejen doma ve vaně, ale také v matice, češtině a fyzice. Vytrvej, kamaráde, kmen je s tebou!

Šavanská zeď nářků? Mnozí jistě znáte obrázky od jeruzalémské Zdi nářků, u níž stojí židovští poutníci a svěřují torzu dva tisíce roků staré stavby své modlitby a prosby. Nevíme, co tak náhle inspirovalo šavanské bojovníky k těmto počínání u trosek opevnění Nového hradu, ale byla to pro nezúčastněné pozorovatele chvíle přímo mystická a neopakovatelná. To bohužel doslova....ve chvíli, kdy se krajem rozlehlo Hobitovo táhlé srdceryvné lkaní „Ježíškůůů, chtěl jsem přece plyšového medvídko Půůůů“, se totiž zeď ustrnula a sesunula k zemi....

- ŠATAZPRAS -

S PÍSNÍ NA RTU

Toulavej (Vojta Kid'ák Tomáško)

1. Někdo z vás, kdo chutnal dálku, jeden z těch, co rozuměj,
ať vám poví, proč mi říkaj, proč mi říkaj Toulavej.
Kdo mě zná a v sále sedí, kdo si myslí: „je mu hej!“,
tomu zpívá pro všední den, tomu zpívá Toulavej.

Ref.: Sobotní ráno mě neuvidí u cesty s klukama stát,
na půdě celta se prachem stydí a starý songy jsem zapomněl hrát.
Zapomněl hrát.

2. Někdy v noci je mi smutno, často bejvám doma zlej,
malá daň za vaše „umí“, kterou splácí Toulavej.
Každej měsíc jiná štace, čekáš, kam tě uložej,
je to fajn, vždyť přece zpívá, třeba smutně, Toulavej.

Ref.: Sobotní ráno mě neuvidí....

3. Víím, že jednou někdo přijde, tiše pískne: „No tak 'dem!“
Známí kluci ruku stisknou, řeknou: „Vítej, Toulavej!“
Budou hvězdy jako tenkrát, až tě v očích zabořej,
celou noc jim bude zpívat jeden blázen - Toulavej.

Ref.: Sobotní ráno mi poletí vstříc, budeme u cesty stát.
Vypráším celtu a můžu vám říct, že na starý songy si vzpomenu rád.
Vzpomenu rád.

4. Někdo z vás, kdo chutnal dálku, jeden z těch, co rozuměj,
ať vám poví, proč mi říkaj Toulavej.

HRSTKA VTIPŮ

*....hrstka toho nejlepšího,
co černý humor nabízí....*

Když jsem byla menší, účastnila jsem se svateb starších příbuzných. To pak za mnou vždycky chodily babičky, štípaly mě do tváře a otravovaly se slovy: „Ty budeš další....“ Ale přestaly s tím, když jsem jim já to samé začala dělat na pohřbech.

Ztroskotá letadlo na ostrově s lidojedy. Přežijí to jen Američan, Čech a Němec. Lidojedi je okamžitě objeví a vezmou je do tábora.

Tam si je náčelník postaví do řady a říká: "My vás pustit do lesa a vy si přinést jedno ovoce. Potom já rozhodnout co s vy."

Všichni tři se vydají do lesa. První se vrátí Němec a má banán. Přejde k náčelníkovi a ten říká: "My ti to strčit do zadek. Ty zařvat? My sníst tě!"

A hned začali. Němec začal řvát jako by ho na nože brali. A tak byl lidojedy zabit. Další přišel Čech s mandarinkou. Přejde k náčelníkovi a ten opět říká:

"My ti to strčit do zadek. Ty zařvat - my sníst tě."

Začnou. Jenomže Čech chytne brutální výtlem. Lidojedi nechápou, a tak se náčelník ptá: "Co ty smát? Tebe nebolet?"

A Čech na to: "Ale jo, bolí to, ale já jsem viděl Američana a ten si nese meloun!"

Pacient: "Nemohu se rozhodnout mezi operací a smrtí."

Doktor: "S trochou štěstí, můžete mít oboje."

Horoskop na zítřejší den: Zítra vás budou všichni jenom chválit, budou vás na rukou nosit a zahrnovat květinami.

Jóóó, pohřeb už je takovej...

Říkala, že ji rozberečí jedině cibule. Když jsem jí hodil na hlavu meloun, tak okamžitě změnila názor.

Víš, jaký je rozdíl mezi krájením cibule a smrtí koně?

Žádný. Brečíš u toho, ale do guláše to prostě patří

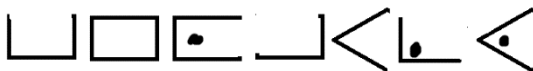
ŠIFROVÁNÍ O BODY

Hola hej, šifry uvítej! 😊 I na březen jsem si pro vás připravila další šifry, nemohla bych vás přece o ně ochudit, to bych vám opravdu nemohla udělat. 😊. Pravidla jsou pořád stejná. Vyluštěné šifry i název země posílejte jako vždy na můj e-mail Ludmila.krnavkova@seznam.cz, čas máte do **26. března 2022**.

1. JKNRDTL

2. A N I S Ý O O S R V
P E N K P L O T O

3.

4. ///-.-/-/.../-/-/-.-/-...///-.-/-/---/-.-/-.-/-...///

5. npasFjLuvaRrrlb

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ 2021-ÚNOR 2022

Bodování starších

1. místo	Ga. Liška	1396 bodů	Vlci	100% docházka
2. místo	boj. Morče	1310 bodů	Vlci	100% docházka
3. místo	Sg. Sedmikráska	1161 bodů	Káňata	
4. místo	Va. Větvička	1123 bodů	Káňata	100% docházka
5. místo	Ga. Vrabčák	1101 bodů	Káňata	
6. místo	boj. Bety	1098 bodů	Káňata	
7. místo	Va. IQ	982 bodů	Vlci	
8. místo	Va. Korálka	957 bodů	Vlci	
9. místo	hledač Padák	844 bodů	Vlci	
10. místo	boj. Oheň	835 bodů	Vlci	
11. místo	Va. Sasanka	761 bodů	Káňata	
12. místo	hledač Ríša	677 bodů	Vlci	
13. místo	boj. Čmelák	306 bodů	Vlci	
14. místo	hledač Štěpán	231 bodů	Vlci	

Bodování mladších

1. místo	hledač Uhlík	915 bodů	Medvědi	100% docházka
2. místo	boj. Mrkvička	819 bodů	Sovy	100% docházka
3. místo	hledač Sýček	814 bodů	Sovy	
4. místo	hledač Drozdík	625 bodů	Medvědi	
5. místo	hledač Kachnička	605 bodů	Medvědi	
6. místo	hledač Beran	593 bodů	Sovy	
7. místo	hledač Delfín	589 bodů	Sovy	
8. místo	hledač Nikinka	550 bodů	Koníci	
9. místo	hledač Střela	517 bodů	Medvědi	
10. místo	hledač Mareček	510 bodů	Medvědi	
11. místo	hledač Beruška	501 bodů	Sovy	
12. místo	hledač Motýlek	496 bodů	Koníci	
13. místo	hledač Barča	481 bodů	Koníci	
14. místo	hledač Jitřenka	431 bodů	Medvědi	
15. místo	hledač Vanesska	401 bodů	Medvědi	
16. místo	hledač Týna	398 bodů	Koníci	
17. místo	hledač Klárka	344 bodů	Koníci	
18. místo	hledač Štěpánek	299 bodů	Koníci	
19. místo	hledač Šárka	291 bodů	Koníci	
20. místo	hledač Nikolka	279 bodů	Koníci	
21. místo	hledač Očko	275 bodů	Sovy	

22. místo	hledač Evička	252 bodů	Koníci
23. místo	hledač Honzík	240 bodů	Koníci
24. místo	hledač Tereška	19 bodů	Koníci

Pozn.: zatímco body se postupně sčítají za všechny měsíce od začátku školního roku, údaj o 100% docházce se týká pouze měsíce posledního (aktuálně tedy únor 2022).

Při pohledu na tabulku javorové nažky vidíme mezi staršími upevňování pozic vedoucího tandemu, k čemuž jistě přispěla stoprocentní docházka. Ta ostatně dopomohla i Větvíčce posunout se o dva stupínky výše těsně pod stupně vítězů, kde už dýchá na záda své starší sestře Sedmikrásce. Docházková prémie zahýbala pořadím ještě více mezi mladšími. Sýček se propadnul z nejvyššího stupínku na místo třetí a posun nahoru zaznamenali stoprocentní Uhlík a Mrkvička. Nutno ovšem dodat, že i v tomto měsíci byly některé absence vynucené nemocí a ti, na které vyšel pověstný černý Petr, za ně nikterak nemohou. Tím větší motivaci budou mít jistě v měsících následujících, nic není ztraceno!

Zaměříme-li se trochu více na bodování javorového listu, tedy zápolení mezi šavanskými rody, vidíme, že zdánlivě stojaté vody se začínají hýbat. A zatímco mezi rody starších členů jde zatím spíše o náznak nějaké změny, kdy se náskok Káňat proti minulému měsíci přece jen o něco ztenčil, pak u rodů mladších můžeme říct, že se pozice Sov a Medvědů prakticky srovnaly. Sovy aktuálně vedou o jeden jediný bodík! Tohle bude ještě pořádný boj! 😊

JAVOROVÝ LIST ZÁŘÍ 2021-ÚNOR 2022

1. místo Káňata	889 bodů
2. místo Vlci	802 bodů
1. místo Sovy	578 bodů
2. místo Medvědi	577 bodů
3. místo Koníci	328 bodů

OBSAH 305. ČÍSLO BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Výprava na Nový hrad (Sg. Čivava)	str. 3-4
Pověst o Novém hradu (Sa. WATOKNAPA)	str. 5-9
Systém turistického značení (Sa. WATOKNAPA)	str. 10-13
Obřady a posvátnosti ohnivců Midewiwinu (Sa. TUWANAKHA)	str. 14-15
Indiánská historie (boj. Oheň)	str. 16-17
Šatazpras vyčenichal (Sa. TAWASUTA)	str. 18
S písní na rtu (Sa. TAWASUTA)	
Hrstka vtipů (boj. Morče)	str. 19
Šifrování o body (Ra. Lasička)	str. 21
Javorová nažka / Javorový list září 21-únor 22 (Sa. WATOKNAPA)	str. 22-23

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web: www.shawnee.cz E-mail: shawnee@centrum.cz Fcb: [Šavani Zábřeh](#)

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky v Zábřeze probíhají každé pondělí v 16:30-18:00 (Medvědi) a pátek v 16:00-18:00 (Vlci) na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v klubovnách Komunitního centra (bývalé kino ve farní zahradě) ve čtvrtek 16:00-18:00 (Káňata) a v pátek 16:00-18:00 (Sovy) a 16:30-18:00 (Koníci). Rádi vás uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás osobně v některý z uvedených časů nebo kontaktujte náčelnici (telefon a email výše)!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 28.2.2022.